

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 8 fl. 50 cr., 8 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 8 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 8 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrația tipografiei arhiepiscopală Sibiu, strada Măcelarilor 47

Corespondențele sunt a se adresa la:
Redacția „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.

Epiștole nefrancate se refuză. — Articulii nepublicați nu se înapoiază.

INBERTIUMILE

Pentru odată 7 er.. — de două ori 12 er.. — de trei ori
16 er.. rândul cu literă garmonă — și timbru de 30 cr. pentru
de-care publicare.

Prenumerării nouă

la

„Telegraful Român”

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe trimestrul Iulie - Septembrie al anului 1884, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaiei.

Banii de prenumerație se trimit mai cu înlesnire pelângă asigurări postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al postei ultime se fie scrise bine, ca să se poată ceta.

Se atrage atenția on. domni abonați, al căror abonament se sfîrșește cu ultima Iunie 1884, a să înnoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie expeditura silită a sista, sau a întârdia cu expedarea foiei*).

Editura „Telegrafului Român” în Sibiu.

*) O înlesnire foarte mare în expediție se face prin lipirea unei făsi de adresă la abonamentul ultim.

Probleme problematice.

Curioși mai sunt oamenii în lumea de azi. Unii răpiți de utei, aleargă orbis după utei, fără a mai privi în jurul lor. Pentru ei lumea nu mai există în realitate, ci numai în fantasie. Alții răpiți de pofta de resbunare și zavistia, că mai sunt oameni afară de ei, sar din estrapade și în estrapade, făcând trafic cu naționalismul: azi neamă cu neamul, căci la el e multimea, mâne turc cu turcul, căci el e deasupra, poimâne pasivist cu pasivisti, căci a lor este multimea, cari dă abonenți.

Curioși mai sunt oamenii în lumea aceasta, și sunt curioși, căci a lor curiositate: curioasă curiositate este.

De astădată vom reflecta la cei dintâi, și ca ilustrare la articoli nostri din numerele 76 și 77 a. c., vom reproduce articolul pus la locul prim în dialoul guvernamental „Nemzet” de Marța trecută, Nr. 672. și semnat de Plachy Bertalan.

Eată articolul specimen:

„Vuetul mișcărilor electorale din luna trecută a pus la o parte mișcările reunii maghiare pentru cultura maghiară din părțile superioare ale Ungariei cu ocasiunea adunării generale din Selmeczbánya. Acestea mișcări din punctul de vedere al ma-

ghiarisărei sunt foarte importante, și nu se pot trece cu vederea.

Dovadă vie deci, că astăzi când se vorbesc de maghiarisare, se înțelege baza cea mai extinsă: scoala și poporul — prin conlucrarea din indemn propriu a societății maghiare. Am fi crezut noi una ca aceasta la 1867, când națiunea, obosită în luptă pentru dreptul public, abea dovedea simț pentru interese specifice maghiare, și geniul națiunii nu era stăpânit de puterea generalisătoare, care poate, și este în stare să subordineze interesele centrifugale punctului de mâncare național general.

Din mila lui Dumnezeu a trecut perioada aceasta molatică, care de altfel e prea naturală în stadiul de desvoltare națională, și în locul ei a păsit cea a renascerei naționale generale (grație laureaților literaturii și a politicei din era renascerii, căci fără de acestia această eră nu se arăta în viața noastră). Ideile naționale au pătruns în cercuri mari sociale, și ele sunt mănuite cu forță, și în fața noastră poliglotă, societatea însăși nisuesce a dacă cuprins cultural maghiar ideii de stat maghiar. Numai cine scie de unde am pornit, poate și scie apreția, că am ajuns, unde am ajuns.

Desvoltarea istorică a fost cauza rămânerii noastre înapoi, ca vie dovdă, că națiunile nu se desvoală în linie oabilă, ci în linie curbe — cultura latină domină la noi — și geniul făcă mut lung timp la rasa maghiară, care din o mână de oameni stănd a compus statul. Da, a dormit geniul până când marea revoluție a spiritelor în Europa a rupt lanțurile individului, a le poporului, și a făcut posibil să se valideze spiritul popular, sau mai bine dă național, legat prin forme streine, și el să avalidat mai întâi în literatură, apoi în viață publică și privată, și acest geniu s'a versat ca potop preste întreagă țara, și el ca fenomen vorbind în limbă dulce magică ne-a dat literatura și știința, cu chipul acesta fu posibil, că astăzi și pe terenul științelor exacte putem vorbi de cultură maghiară.

Dacă s-ar fi desceptat spiritul național și la noi pe timpul regelui Mathia când pe locurile pline de doine din Provence rezunau cântări franceze, și „am schönen deutschen Rhein” nemțescă cântă „Minnesängerul” astăzi am sta în un stadiu de desvoltare mai înaintat. Însă cine scie? A trebuit să se strecoare un sir întreg de evenimente, spre a putea face lungă cale: și adeca să trebuit să ajungem la libertatea de presă, să se lătească cultura, să vinim la viața constituțională, care a eliberat forțele ținute legate, să ajungem la viața de stat maghiară, și cu aceasta la

guvernare unui bărbat, care cu mână tare — de multe-ori aplicând principiul: „quod medicina non sanat, ferrum senat” a scut pune baza unei politice maghiare naționale conscie și cu plan, a cărei programă s'a anunțat urbi et orbi prin îndrăsnetele cuvinte: „Ungaria este a maghiarilor.”

El — acest bărbat — a produs atmosferă caldă și bunătățoare. A urmat apoi de sine necșal causal, în care au putut cresce plante ca: „Societatea pentru dezvoltare maghiară în Ungaria de sus,” „reuniunea pentru lățirea maghiarismului și a instrucției poporale în comitatul Sáros,” „societatea Széchenyi” în comitatul Satmar, „Reuniunea pentru dezvoltare maghiară în Poșon,” „reuniunea scolară din capitală” etc.

Aceste vor fi meritele cele mai frumoase și totodată neperitoare ale lui Tisza Kálmán și ale credinciosului său colegă Trefort, a căror apreciere se ridică preste meritele trecătoare ale politicei de ăși, și nu sunt supuse ca și producțile guvernamentale ursuite politice „commenta diei delect dies”, căci în ideia de stat unguresc cuprinsul cultural maghiar se va pronunța tot cu mai mare expansivitate.

Cetățile cartea lui Beksics „Cetățile noastre și maghiarisarea” și prin logica cifrelor veți veni la convingere, că completa maghiarisare a locurilor centrale ale culturei, — a orașelor din Ungaria este numai întrebare de timp, și maghiarisarea lor e identică cu maghiarisarea Ungariei, căci cultura clasei mijlocie dă timbrul și caracterul statului și al societății.

Să fi fost numai în luna trecută la pogorirea dușului sănătății, la această mare serbătoare a creștinilor, să fi fost în Selmeczbánya la serbătoarea împăratescă a naționalismului, și să fi văzut aceea insuflătură maghiară nefalsificată, să fi audiat graiul unguresc rostit în biserică și la adunări publice, în toaste și la gratulații, în scoale normale, cercurile de copii esită din scoale de copii maghiare — să fi audit graiul unguresc pe străzi, în familie, de bună seamă înima văzută fiind cuprinsă de o bucurie ne mai cunoscută, bucurie simțită numai de maghiari, ramoră fară neamuri a rassei sale în această țară poliglotă.

Și acest exemplu este imitat de cele mai multe orașe în Ungaria de sus.

Să fi văzut numai pe Odescalchy Arthur, principalele Ciangăilor, care a venit să suplimenteze prefratele său Gyula, președintele reuniunii, care nu a putut fi prezent, să fi văzut săntă inspirație în fața lui, inspirat el și inspirând pe alții, sălăbi fi văzut, așa că osta din înimă, reflectând la originea ita-

FOITA.

Impresiuni neutrale.

I. Din conferința națională.

(Urmare.)

Deleg. Lenger adv. în Brașov, fără a se fi insinuat la cuvânt, combate discursul și programul colegului său prin aceea, că propune trecerea prește acestei lapalii la ordinea dilei, fiindcă acele sunt compuse cu răgaz, cu studiu, cu cugetare, cu paragrafi, cu legi, și adunarea nu are timp să se mai ocupe și cu aceste.

Deleg. Bredeleanu, adv. în Lugos, care se pare că a venit numai pentru a parada, căci despre cauza ardelenă nu mult se vede a sci, nimicesc cele propuse de colegul său Dr. Păcurariu prin collegială și gentila apostrofare că el, Dr. Păcurariu, ar fi putut cucha adunarea cu ale sale, pentru că nici ei nu au venit încocace cu capetele goale.

A urmat apoi pupăza pre colac. Președintul Dr. Raț, adv. în Turda, nu în tonul cel mai subtil nici cu ochi de Venus, reflectă din înălțime colegului său, că „propunerea Diale nu este la ordinea dilei și nu se poate admite la desbatere, pentru că nu fă insinuată comisiunii de 30.”

In fine totuși s'a acceptat și hârtia păcurărească ca material bun, deși în aceea cu deplin temei și în contra proiectului celor 30, votul universal este definitiv esclus, eară baza dualistică primă; și atât escluderea, cât și primirea sunt clar motivate, însă de conferință nici discutate, nici combătute, ci acceptate.

Astfel și Dr. Păcurariu, durere, a trebuit să simță și să sufere, că de plăcute și de binefăcătoare sunt manierile wächteriene.

Ce vor fi conținând procesele verbale ale conferinței, cari nici până astăzi nu s-au publicat, nu știm: însă acestea eu le am scris numai decât după încheierea conferinței.

Cui nici plac restoarnele; eu le susțin, pentru că în astfel de cause importante, între frați, numai adevăratul, sinceritatea pot fi folosite.

Nu me țin dintre cei care jură în cuvintele magistrului, însă trebuie să constată că a fost mare greșală a intimpina și a tracta, precum să a întemplat, pe acest capace bărbat și eminent jurist, și a fost pețat a desconsidera și a trece cu atâta ușurătate prește enunțările și problemele lui adevărat naționale române, intemeiate și neresturnate.

Aici încă se adeveresc dică: că, doamne dămi mintea cea din urmă a românului, pentru că acum ne pare rău brava ignorare precipitată.

Nu sufere îndoială, că până când cauza națională noastră, și în deosebi a Transilvaniei, nu se conduce de bărbați desbrăcați de patimi copilăresc, de aiurări rancunoase, de feliurite considerații și rezerve, de bărbați înzestrăți cu zelul și studiul serios istoric și juridic neîncungurat de lipsă, înzestrăți cu energie conștiă neclătită și cea mai intensivă activitate curată; pe scurt până când lupta nu se poartă sistematic pe basă că se poate de solidă și neatacabilă, până atunci de abia este cu putință a triumfa între impregiurările domnitoare; este anevoie să află cel puțin modalitatea de a ei din impasul, în care ne aflăm cu activitatea și pasivitatea noastră, din care însă totuși trebuie să eșim că mai curând, însă fără a stirbi sau a primești temeinicia pretențiilor și continuitatea drepturilor noastre naționale.

La aceasta însă trebuie studiu, lucru, sacrificiu serios, nu superficialitate, nu măștală, nu paradare.

Am cunoscut și recetit cu atenție și discursul și programul d. Dr. Păcurariu și eu încă l-am aflat măduos precum bine la caracterizat „Observatorul,” pentru că fiecare sentință are însemnatatea și greutatea sa specială în acel program, și în motivarea aceluia; însă mă suprins foarte, că în program chiar nici el nu și-aduce aminte de sasi; și, deoarece acum numai ele a stors respect dela sasi, — și și mai mult.

liană a principelui, a-ți cugeta: „**Acest pămînt are magică putere de a produce unguri.**“

Să fi audit voi pe Grünwald Béla, întemeietorul curentului maghiarărei, să-l fi văzut desvoltânduși ideile cu focul entuziasmului patriotic și cu puterea logică a culturii sale filosofice, să fi văzut pe Lehoczky Lajos, vicecomite din Turocz — acest cuib al slovacilor naționalisti, — întărît în luptă imediată cu elementele periculoase, vorbind în entuziasm patriotic potențat despre modalitatea și mijloacele în realizarea mai departe a scopului urmărit, să fi văzut focul în privirile ochilor, care numai atunci se manifestă, când stau oamenii sub presiunea simțemintelor mari, când sunt întruniți nu muncitorii ideei, ci preoții ei, să fi văzut toate acestea, a-ți avea cu o cauză mai multe a crede în viitorul națiunii.

Jos cu pălăria înaintea Semnicenilor însuflețiți, cari nu numai prepară ovăzi patriotice, dară tot odată și lucră patriotice, căci au intrat cu droia în reunire.

Inainte cu plan, siguritate și fără sfieală.

Să fie lumea mărturii în fața fenomenului, că o rassă orientată, situată între națiuni streine, prin far-mecul magic al limbei sale sonore (bájos zengés nyelv varázsvával) prin sistemul de stat basat pe base solide în față, căreia i-a dat esență, a scris produce cultură maghiară, care a absorbit toată cultura streină.

Processul este în curs, el se manifestă în mod ce se poate demonstra cu cifre, și manifestarea aceasta nu se mai poate ascunde.

Reuniunea pentru cultura maghiară în părțile de sus, ai cărei membri și de di se înmulțesc, și a cărei fond trece preste 4000 fl. și-a înțeles bine chemarea sa, și în acțiunea ei observă logică și sistemă.

Obiectul nisunelor ei este maghiarisarea ținuturilor locuite de unguri și streini — cari sunt în stare a da asil permanent pentru maghiarare, asemenea și orașelor, aceste locuri centrale de cultură, și aceasta prin instituirea de scoale pentru băieți. Cu chipul acesta în comitatele trase în cercul activității sale fără osebire de confesiune se vor ajuta scoalele impărțindu-se premii pentru învățarea limbii maghiare și astfel se vor produce rezultate mai eficace.

Binecuvântat fie timpul de față, căci deja ca societate ne putem ocupa cu dezvoltarea culturii maghiare pe baza socială extinsă, și dela aceasta istoria dezvoltării maghiare așteaptă o nouă eră, care va introduce noua direcție prin: *Novus ab antiquo saeculorum nascitur ordo.*

Revista politică.

În lumea mare se întâmplă lucruri, cari sunt în stare a pune pe oamenii politici pe gânduri. În 14 a lunii curgătoare și-a serbat Franția serbarea sa națională obișnuită, și ea o serbează cu mare și multă solemnitate.

Rar s'a întâmplat ca asemenea serbare națională se decurgă fără demonstrații. Franția nu ușor uită desastrele din resboiul cu Germania, și un popor sanguinic ca francesul nu ușor uită.

Serbarea din anul acesta se pare de tot problematică. Lumea mare era îngrijită și nu fără cuvânt, căci a se întruni în această capitală a lumii, sau

E adevărat, că cestiuane mai iucurecată ca a Transilvaniei d'abia mai există a vreunei țări din Europa, însă nu se încurca mai grozav dacă, mai ales pentru noi ardelenii, se stătoreau un punct de tienută și orientare față și de compatriotii nostri săsi.

Românii din comitatele vechi cunosc săsii numai din audite, noi însă cei din fundul regiu, i prea cunoasem și din simțite.

La simpla promisiune d'a susținea intact vechiul „fund regesc“ (*Sachsenland*) și la vr'o două vorbe măgulitoare, gădilitoare în dieta din Cluj 1865, săsii cu neșpicată ușureitate sau lăpădat de autonomia Transilvaniei și s'au înprezentat cu uniunea.

Implinirea de astăzi a promisiunilor nu li convine, pentru că astăzi sau convins, că nu în vorbe nu în promisiuni, nu în paragrafi, ci numai și numai în teritorialitate poate fi garanție durabilă într'un stat poliglot ca al nostru.

Durabilitatea „fundului regiu“ s'ar putea susține numai prin existența autonomiei Ardealului, a cărei mari și nemăsurate binefaceri s'ar simți numai decât și la româneasca afară de Transilvania, ceea ce me întreptăsesce la propunerea, că programul românească din Austro-Ungaria să conste din singurul punct: „Autonomia Ardealului.“

Până când săsii nu luptă pentru autonomia Ardealului; până când ei în comitate, orașe și sa-

inima Europei, după cum o numește Victor Hugo în entuziasmul seu, o mulțime de oameni, tocmai acumă când în sudul Franției moartea nemiloasă seceră la victime fără nici o cruce, nu este lucru ușor. Cu toate acestea serbarea se facă și demonstraționile încă s'au ivit.

Mulțimea în entuziasmul ei au sferticat un standard prussiac, și aceasta a produs sânge rău în Germania. Ministrul president Jules Ferry îndată ce a audit de demonstrații a mers la ambasadorul Germaniei, principele Hohenlohe, și și-a exprimat părerea de rău pentru cele întemperate. Asemenea facă și ministrul resident francă din Berlin.

Pressa franceză a desaprobat aproape unanim esecesele mulțimii turbulentă, și se crede că cu aceasta afacerea neplăcută se va termina.

Catolica Spanie se vede că imitează exemplul Belgiei. Ministrul pentru zidiri publice, dl Pidal, dilele acestea țină o cuvenire, în care s'a exprimat pentru restituirea papei în domnia lumească. O provocare mai vădită a Italiei nici că se putea închipui, și de sine se înțelege cu bucuria vaticanului crescea în măsura în care cresce amărăciunea Italiei. Satisfacțunea s'a pretins, și ea se va și da, forma se va afla ea. Caracteristic este că catolicismul începe a-și ridica pretutindinea capul în detrimentul spiritului liberal, ce a dominat până acumă. Așa a căzut guvernul liberal din Belgia înlocuit fiind prin unul ultramontan. În Spania trebuie să fie binepreparat terenul, altcum nu ne putem explica cum se poate, ca un ministru se provoace fără nici o cruce pe alt stat, cu care trăiesc în relaționile cele mui bune. Despre bărbatul de fer — Bismarck, scim, că el a curmat lupta culturală capitulând înaintea catolicismului. Cedarea Germaniei se reduce la o strategie a lui Bismarck spre a câștiga votul ultramontanilor pentru planurile sale economice și sociale, însă noi scim că capitularea sub ori și ce condiții tot capitulare remâne.

Nihilisti din Rusia din nou dău semne de viață. La 10 a lunii curgătoare s'au descoperit în Cracovia un complot îndreptat contra țarului. Despre acest complot ceteam în direcția streină: La dină amintită mai sus judecătorul de pace Bardovsky avea pertractări. Se prezentează în sala de per tractare și un colonel de gendarmerie cu un ofițier și ocupă loc între public, fără a bate lucru cuiva la ochi. Mergând judele acasă după pertractare, colonelul merge după el și cu un revolver în mână îl declară arestat. Bardovsky vrea să se sinucidă, însă ofițierul de Gendarmerie l'a împediat în execuțarea planului. În locuința lui Bardovsky se află o tinere rusoaică inteligentă sosită de curând din Petropole, și ea încă fu arestată pentru participare la complot. Chemarea ei era să mijlocească corespondență cu comitetul revoluționar esecutiv. Mai multe revoleri, bombe s'au aflat, asemenea o mare cantitate de dinamit, cu care era a se arunca în aer palaturile în care avea să luă locuința țarul în luna lui August.

În România agitațiunile se par a nu mai avea sfîrșit. Încriminările reciproce și urmează calea și protestările contra apanagiului se perondează din județ în județ.

Bulgaria este întrunită în parlament, despre activitatea lui însă vom raporta la timpul seu.

tele cele din urmă tractează pre români mai reu ca alții; pană când ei nu înceată cu multele procese nedrepte, întîpte spre sleirea românilor; până când ei nu împărtășesc după dreptate și adevăr și pre români competență din avere necontestabil comună; până când, în fine, într'altele, săsii se folosesc de români numai ca, spariind cu ei, să căsăcige în contul lor; până atunci tovarășia de opoziție cu săsii contra guvernului, contra maghiarilor, înscenată și propagată numai de unii români din Sibiul, influențați prin deosebite mijloace miserabile ale sailor matadori mai cuninți din Sibiul, nu numai nu are înțeles, ci este și stricăios.

Ori tovarășia sinceră, frâtească pe baza unui înțeles statologic, ori apoi proces; căci unealtă am fost destul.

Spriginiul, folosul ce bombăie unii, că am avut dela tovarășia de aji cu săsii, este numai închipuit este fantasmagoria.

Germania nu le ajută lor, cu atât mai puțin nouă. Apoi de altă parte d. Tisza a licuidat de mult cu ei.

În 1848/9 ei s'au arătat cei mai adicti nouă, pentru că dela 1850 începuse ei să fie cei mai aprigii denunciatori și clevetitori ai nostri.

Sum deplin convins, că afară de unii din Sibiul dintre noii actiunari, nici un român din fundul regiu nu mi va imputa, că n'am săzisesc adevărul curat.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Roman“.

Mediaș, în 1 Iulie 1884. Dle Redactor! Ve rog să binevoiți să alocă loc în coloanele prețuitului diar „Telegraful Roman“ următoarelor săruri:

Frumos, ba de tot frumos și sublim este scopul ce se urmarește prin așa numitele „Reuniuni învățătoresci“. În adunările resp. ședințele acestor reuniuni, învățătorii câștigă foarte mult pentru că celor, cari au avut fericirea a asculta studiile pedagogice în seminarul nostru, li se dă ocazia a se perfecționa și mai mult; vreau să dică a deveni pe lângă oameni teoretici și practici totodată, și aceasta nu pe contul elevilor lor, ceea ce este și contra principiilor pedagogice ci prin ei însăși ajutându-se împrumută și câștigând unul delă altul; ear celor mai puțin pregătiți li se dă ocazia a căștiga relativ foarte mult în ambele părți. Și spre măngâierea noastră în general, și a Venerabilului Consistoriu archiepiscopal în special, ca institutor a acestor reuniuni; că învățătorii în adevăr au lucrat și lucră cu mult zel spre ajungerea frumosului și sublimului scop ce încă dela început s'a intenționat prin înființarea de reuniuni: se dovedește prin activitatea ce ei o au desvoltat în adunările lor și cu deosebire în acest an scolar.

Din prea puține protopresbiterale ale archiepiscopiei se lipsește să nu se fi scris ceva îmbucurătoriu în prețuitul Dvoastre diar „Tel. Rom.“ despre activitatea învățătorilor desvoltată în adunările lor, ba încă din unele părți relativ foarte mult. Durere că despre activitatea învățătorilor din acest protopresbiterat al Mediașului, nu-mi aduc aminte, precum nici onoratul public cetitoriu a organului „Tel. Rom.“ nu și va fi aducând aminte, a se fi scris ceva, și durere că și acum când prind peana a mână să scriu, cu părere de reu trebuie să constată de un timp încocat în loc de progres regres.

Nu voiu prin aceasta să dică, că doară M. On. Domn administrator protopopesc nu și-a făcut și nu și-a tace datorința sa, din contră a lucrat și lucră din puteri, ca aduările reuniunii învățătoresci să fie că mai bine cercetate din partea învățătorilor, ba îndeamnă și săruesc foarte multe ca și preoțimea tractuală să spriginească și se ia parte activă la ședințele reuniunii, durere însă, că toată stăruința și îndemnul e ca glasul celui ce strigă în pustie. Onoare preoților cari fac excepție, pe cari de altcum pe degetele dela o mână i-aș putea număra.

Am să dic că M. On. Domn adm. protop. și-a făcut și face datorința, da, așa este. Una însă la-si rugă să mai facă: este o dorință nu numai a mea ci a întregului corp învățătoresc ca față de acei învățători, cari fără cauza binecuvântată au absențat dela a II-a adunare generală înființată în Iulie v. a. c. să aplică pedeapsa cu cari s'au amenințat toți învățătorii cari nu vor participa, prin circulațiile protop. ddto 14 Iunie v. a. c. respective să se pedepsească preoții unde dlor vor purta vină.

Ca totuși cineva să nu-si presupună că învățătorii acestui protopresbiterat n'au lucrat și nu lucră nimic pe terenul scolar, și prin urmare să-si facă o idee greșită, me simt îndemnat a pune în ochii on. cetitorii încă următoarele:

Reuniunea învățătorilor din acest protopresbiterat s'a înființat încă din anul 1874. Meritul în prima linie este a se atribui M. On. Domn adm. protop. Dionisiu Chendi, carele pe lângă aceea că s'a făcut membru fundator înscrindându-se cu suma de 10 fl. v. a. la rugarea corpului învățătoresc a binevoită a primă și patronatul acestei reuniuni; ear în a II-a linie este meritul zelosului preot Ioan Chendi, carele de cănd cu înființarea reuniunii a fost și este președintele ei și astăzi laudă Dlu și pre lângă toate greutățile, reuniunea noastră

Ar fi dărat timpul suprem să ne lămurim, să ne limpedim și față de sasii circumscripti, căci numai cu vr'o două, trei posturi de amplioați în comitatul Sibiului, oferite cu calcul și speculație și cu absolut nimic mai mult nu să mai pot momi și porta de belciug români din „fondul regiu.“

Sum secur, că dacă prudenta națională ar fi dat cuvenitul și trebuințosul prilegiu și temp, deleg. Dr. Păcurari negreșit ar fi scris nimerit întrețes și propune și cele neîncungură de lipsă în programa naționii față de sasi, pentru că programa de luptă și de eluptare a unei națiuni nu să face pre trei ani de dile, de aji pre mână, ceea ce prea bine am potut înveța chiar și de la maghiari, ci pre un temp și într'o formă, încât să poată sta intemeiat și tare și față de cei, cu cari se poarte luptă și față de cei, cari au se fie juriul se spriginească, să ajute, și mai ales într'o formă și modalitate, carea se facă cu neputință deplorabilele codări și siovări ale unor fățarnici și speculanți dintre noi, pentru că cel ce nu poate fi om de program, de parolă, să remănă acasă și se tacă.

Însă sub presiunea împregiurărilor din conferință nici aceasta nu s'a întâmplat, precum nu s'a făcut multe încă, ce ar fi trebuit să se statorească chiar în aceasta conferință a naționii, ceea ce alt cum, nici nu trebuie să ne surprindă, dacă considerăm, că nu numai publicistica streină internă și

se bucura de un „fond” aproape 200 fl. v. a. și de o bibliotecă desă nu prea numeroasă, dară totuși avea ceva. Activitatea învățătorilor la început era mare, lucrau și contribuiau pe întrecute, au ținut și în astăzi cel puțin 3 adunări generale într-un an, și dacă totuși am să mai sus, că de un timp încoace se observă oare care regres din partea învățătorilor, apoi aceea se referă la anii din urmă și în special la a II adunare generală dto 1 Iulie v. a. c., la care adunare, deși învățătorii au fost provocăți în două rânduri din partea șefului tractual, abia au luat parte 8 învățători și anume din comunele: Mediaș, Biertan, Moșna Nemša, Brăteiu, Ajel, Rehisdorf, și Dupușdorf, din toate celelalte comune au fost învățătorii absenți. Spre scire și orientare M. On. Dic. ad. protopop față de cine avea și a aplică pedeapsa amănuntul decisiunii corporului învățătorilor și cercularului Mult omrat DVoastră menținut mai sus. — Cercetând mai de aproape a află cauza ce a împedecat și împedea pe învățători de a participa în număr mai mare la ședințele reunii, lăru destul de trist, m'Am convins că unii din On. preoți nice barem puținul nul fac de a mijloci, că învățătorii să-si primească diurnele competente cari și aşa sunt neînsușnate dela 40 cr. până cel mult 1 fl pe ști, de o parte; cără de ală parte puțina dragoste ce o au frații învățători de a participa la asemenea adunări, din cauza micișelor salariai, chiar și numai de 90 fl. v. a. pe an.

Pentru ca în viitor să participarea la adunările reunii să poată fi că mai numerosă, rog pe On. preoțime tractuală, a se interesa mai mult, (omoare și aci preoților cari fac excepție), de sublimul scop ce se urmărește prin reunii învățătoresc și aceasta pentru cuvenitul, că dacă on. preoțime are dreptul de directori scolari locali, apoi are și datorințe împreunate cu acest drept, și apoi numai sprigind și lucrând împreună cu învățătorii ve veți putea împlini datorințele de directori scolari și numai atunci veți putea judeca dacă și înălță învățătorul din respectiva comună și cunoașce și împlinesc chiamarea sa.

La lăru și voi fraților învățători! nu așteptați și nu ve uități, că osteneala voastră pre cîmpul cel spinos al educației să fie respălită aci, căci dacă ve veți uita după resplătă, atunci și eu dic că și ceeace facem, facem prea mult. Să lăruăm nu pentru a fi răsplătiți ci pentru a fi cu conștiință-ne linisită că ne-am împlinit chemarea noastră de învățători și că la cele din urmă potem săcă și noi cu apostolul „Luptă bună m'Am luptat credința o am păzit, curgerea am săvârșit și acum ce este mai mult aștept cununa dreptății carea mi se va da mie dela dreptul Judecătorului.”

Demetru Stuchirean.

v. președ. reun.

Din tractul Săliștei în Iunie 1884⁴⁾. Dle Redactor! În Nr. 73 al „Tel. Rom.” ați binevoită la publica corespondență mea de sub titlul de sus. Drept semn de „imparțialitate” vă luat înălță osteneala a o glossa cu o mulțime de note, care de care mai împungătoare⁵⁾.

⁴⁾ Publicăm și aceste „nedumeriri ale preotului din tract,” deși ele cu nimica nu contribue la ridicarea nimbului preoției din tract în numele căreia se vorbesc Redacțiunea.

⁵⁾ De impuns nu au impuns notele redacționali; se vede înălță că ele au atins rane proaspete, și din inimă regrătă că Stimabilul nostru confrate, vine și ni-o mărturisesc aceasta. Să ne fie înălță ertat a nu da credemant acestei marturisiri făcute poate în momente de afecțiune sau agitație nemotivată. Red.

esteră numai în treacăt a adus note fugitive despre acea conferință, ci mai mult și mai profund chiar nici noi nu ne-am ocupat de ea și de ale ei. Să nu ne supărindă, dacă vom lua în băgare de seamă, că chiar și față de afacerile, de causele aşa numite interne ne purtăm căt de diplorabil și neconscientios; dacă d. e. vom considera, că aici în aşa poreclitul centru, în reședința comitetului permanent național, se află constituit clubul reprezentanților români din adunarea comitatului Sibiu, și care club de regulă ține ședință și hotărășe cu amenințare de escomunicare numai când unii membri ai sei au se stocă vr'un post în comitat pentru vr'un neam să au vr-un favorit deosebit al lor.

Inălță când sunt la ordinea dilei alte multe afaceri de interes comun românesc clubul nu prea ține de lipsă ședințele și consultările, ci toți sunt ca făină orbului, pre cum să vădut și în adunările din primăvara aceasta, în cari d. e. d. Trombițaș în toată temeinicia și dreptatea sa în afacerea scoalei române din Gușteriță s'a vădut condamnat la luptă zădarnic, cu mori de vînt, și, în fine, muscându-se în coadă, a capitula ne fiind sprințit de nime.

De întristătoare a purtare a clubului față de luptă de esistență a românilor din orașul Sebeș asemene am audiat și m'Am indignat etc.

Una și sănătă. Dacă facem politică națională numai pentru ca să putem trăi noi și ai nostri, apoi

Ca doavă nouă acum de desinteresare, ve rog se binevoiți a da loc și următoarelor nedumeriri⁶⁾.

Eram de credință, că așa avea de a face cu p. O. Boreia întocma, după cum și densus a avut de a face cu preoțimea din tractul Săliște negenat de nici o notă muștrătoare.

Amară decepție.

De odată me trezesc față în față cu on. Redacțiunea a „Tel. Rom.” în umbra căreia persoana p. O. Boreia dispără cu totul odihnindu-se în liniste și neconturbată decât doar... de propria conștiință.

La o asemenea tactică nu m'am așteptat și mărturisesc că, dacă me temeam de una ca asta, și că „n'o să căștig nimic prin publicarea reflecțiunilor mele”, nu mai udam peana în negreala, ei „îmi vedeam de alt lucru” și „nu ve mai incurcam și eu, nici ve faceam silă morală după⁷⁾ cu apărarea reputației preoțimii noastre tractuale călcată fără sfială de un confrate, care posede unicul merit „că este chirotonit înainte de anul 1848.”⁸⁾

După teoria dezvoltată în notele moralisătoare ar trebui să ne căim de progresul ce l'a făcut clerul nostru în curs de 36 ani pe terenul intelectual; de oare ce preoții „învățăți” ar constituvi un mare pericol pentru existența bisericei noastre⁹⁾.

E sciut, că preoții cei mai învățăți în biserică noastră națională i află în consistoarele eparchiale în fruntea căror ca „summi apices” stau archiereii.

Să cutezăm oare a face deducția engrozitoare inițiată de on. Redacțiunea a „Tel. Rom.”¹⁰⁾?

Eu unul nu ci, urmând sfatul bun, ci mi s'a dat, las mai jos, nu numai „cu o coardă,” ci cu mai multe.

Logica ne spune că, false fiind premisele, falsă are să fie și concluziunea¹¹⁾.

Preste celelalte înpunături provenite din cauza că „cei mulți” nu profesă credința celui „fără credință politică” trec fără nici un scrupul¹²⁾ și me mărginesc a mărturisii că, nefind convins despre răutatea ce ni-ar putea aduce „solidaritatea” în viață publică: voiu ține și în viitor la ea¹³⁾.

Un preot din tract.

²⁾ Ne faceți silă morală după din nou, și regretăm că nu voiti să ne înțelegeți. De publicat le publicăm. Red.

³⁾ Înțelegește a-ti și lucrat. Red.

⁴⁾ Reputația preoțimii tractuale o ati căcat fără sfială DVoastră. Că unii veti fi chirotoniți înainte, alții după 1848, puțin împărătă la facerea de lucruri neprecurate. O călcă în picioare și acum, și noi concedem că DVoastră fără voie o faceți. Red.

⁵⁾ Cam așa, însă nu tocmai așa. Noi am săcă „unii dintre preoții învățăți” ne împing biserică la perire.

Între acești unii se numără toți căti și întrebunțeați rău talentul. Dacă voiți să generalizați la toți învățății, noi nu se stăm în cale, numai că să nu începeți cu cercul DVoastră. Red.

⁶⁾ Da! Fără nici o sfială. Si dacă tocmai poftesci, să dăm voiă să începi cu Consistoriul din Strada Cisnădiei. Red.

⁷⁾ Bine că o recunoasceți în căt ve privesc personal. Red.

⁸⁾ Cu Dumnezeu! Căci după disa scripturei: „credința ta te va măntui” — deci: Mergi în pace. Red.

⁹⁾ Fiecare cu ale sale. DVoastră solidari cu ale DVoastră, noi solidari cu ale noastre. Ca chipul acesta ne vom urma calea, fără mănie, și vom rămâne ce am fost. Red.

cel puțin să nu ne urcăm făloși pre calul de general, să nu scoatem sabia din teacă, pentru că calul e cu nărav și sabia e numai de șendilă....

Să revenim la ordinea de dîi a conferinței.

Stricăcioasa tractare, fabricata intoleranță și neescusabila primire, arătată într-un mod deprimătoriu față de semburășele indigitații ale deleg. Dr. Păcurariu, cari chiar erau obiectul conferinței naționale, le cunoasem.

Zelosul brașovean încă le-a vădut, însă dl Dia-mandi Manole n'aflat de lipsă din nou a admoni la pacientă și toleranță la pertractare meritorie a importantei cause, pentru care anume s'a convocat conferința națională, se pricepe cu atât mai puțin a putut lua parte la eventuala desbatere meritoare; ci dl Manole a aflat mai de lipsă, mai folositorul la aceasta conferință a încărcăt cu laude până la ceriul lui Muhamet pe primul subscris la apelul pentru întemeierea „Ateneului român”, pe raportorul Babes, ceea ce însă chiar n'a fost la ordinea dilei n'a fost obiectul conferinței naționale. Dsa, bag seamă, a creditat că politica naționii române se face cu cotul. La cot, la brașovenii dsa a dovedit, că se pricepe remâna la ele, și este unul dintre cei mai cinstiti români pentru că dacă s'ar mesteca un nepriceput la cot și brașovenii, s'ar facenumai de rîs (Va urma).

Economic.

Inchiderea graniței către România fu suspendată în ce privește districtele sudice către Transilvania, și anume districtele: Mehedinți, Gorju, R. Valcea, Argeș, Muscul, Dâmbovița, Prahova, Buzău, Râmnicul, Brăila, Jalușa, Ilfov, Vlașca, Teleorman, Olt, Romania și Dolj.

În inteleșul legilor în vigoare se pot trece o și vite cornute prin pasurile Orșova, Predeal, Turnu-roșu, Bran, Vulcan, Șanț și Bodră Kresna.

Față cu celelalte districte ale României inchiderea graniței ramâne în valoare.

Varietăți.

^{*} (De ale timpului). De aproape o săptămână avem o vreme admirabilă, așa că Iulie vrea se se resbune prin căldură tropică asupra suorei sale Iunie, în care a plouat necontent și era frig încă lumea trebuia se ia refugiu la hainele de earnă.

Noi Sibienii suntem binecuvântați dela Dumnezeu cu promenada noastră cea frumoasă.

Dela 6 ore seara începând lumea nu mai începe pe promenada către Dumbrăvă. Si nu e mirare, căci tocmai acum a înflorit și teii, și miroslorlor ambrosă te face să te închipuesci în paradisul lui Mohamet. Frumusețea naturei și lumea cea mare a produs estraordinară schimbare și în modul de viață a moșnegilor din Sibiu, cari contra obiceiului lor de a se preumbbla numai pe podul minciunilor — după cum suntem informați — a se arăta au făcut o plimbare pre promenadă în depărtare de 5 minute de oraș, și adeca până la spitalul militar. Curioasă influență are vremea frumoasă asupra omului.

^{*} (Postal). Se deschide concurs pentru postul de magistrul postal în Kézdi-Szt.-lélek, comitatul Treiscaunelor.

Condiții: contract de oficial și 100 de flor. cauțiune.

Emolumentele: Salariu 150 fl. și paușal de canelarie 40 fl.

Suplicele a se trimite în termin de 3 săptămâni la direcția de postă în Sibiu.

^{*} (O sectă curioasă) s'a înființat de curând în Mexici nou; membri ei imitează pre flagelanții din evul mediu; vin desculți la biserică, dar mai și împung în picioare spin ori frunze de cactus; alții poartă pe umerii goli o cruce mare până ce se ostenește și cad sdruncinăți la pămînt. Sunt alții, cari se bat cu vergile și cu funii până ce săngerează. În Bis-Ariba un sectar fanat și-a pus pe grumaz un jug de fer, s'a dat apoi în apă și între strigăt de bucurie s'a învecat de bună voie.

În Toasim alt secretar s'a rugat de pretinii lui ca să-l restignească pre cruce; pretenii l-au ascultat și fiind cîtați înaintea juriului, fură achitați. Creștinii au petiționat la stat pentru a pune capet fanatismului barbar însă fără rezultat, căci li s'a respuns cu: „biserică liberă, în stat liber”. Massa poporului necult să delectează la priveliscele picante și cu desfășurare privesc cum să lătesc „ceremoniile” aceste nerationali.

^{*} (Moartea unui bețiv). Un individ cunoscut la Saint-Denis, lângă Paris, poreclit Boit-Sec, lucra de mai mult timp la port descărcând vasele cu carbuni sau vagoanele. Acum căteva zile era ocupat în gara de mărfuri cu transportarea unor butoane de vin de Spania. Boit-Sec impinge un butoi într-un colț, cu un cuiu făcă o gaură într-o doagă, culcându-se pe pămînt se puse în poziție de a putea se bea vinul care iese din butoi.

Cât țin această operație? Trecând din înțemplieră un funcționar al gării, vădu pe acest om, întins, fără mișcare și scăldat în vinul care curgea într-o. Bețivul murise bînd vin. Medicul gărei constată moartea și trăsura dela Morgue transpoartă cadavrul. Boit-Sec era în etate de patru-deci de ani.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 17 Iuliu n. 1884.

Viena B-pesta

Renta de aur ung. de 6%	122.10	122.75
Renta de aur ung. de 4%	91.55	91.35
Renta ung. de hârtie	80.55	80.40
Renta de aur austriacă	103.25	103.—
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	96.40	96.25
II emisiune de obligații de stat dela drumul de fer oriental ung.	118.25	117.50
Împrumutul drumurilor de fer ung.	142.70	142.50
Obligații uni de stat dela 1876 de ale drumului de fer oriental ung.	102.—	101.75
Datorie de credit austriac	79.85	100.—
Sorți ungurești cu premii	115.—	115.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	304.50	304.75
Acțiuni de bancă austro-ung.	855.—	852.—
Galbin	5.79	5.75
Napoleon	9.67	9.66
London (pe poliță de trei luni)	121.75	121.95

Nr. 45 [762] 1—3

CONCURS.

Pentru intregirea unui post de învățătoriu și unul de învățătoareasă, la scoala capitală rom. gr. or. din Sas-Sebeș se scrie concurs cu terminul până la 31 Iuliu a. c. st. v.

Emolumentele impreunate cu aceste posturi sunt: pentru cel dintâi 300 fl. v. a. și după doi ani de serviciu 350 fl. v. a. la an; iar pentru al doilea 300 fl. v. a. și 50 fl. v. a. bani de quartier.

Doritorii de a ocupa acestea posturi au să adresa suplicele instruite în sensul legilor din vigoare, la oficial protopresbiteral gr. or. din Sas-Sebeș; pentru postul întâi trebuie să fie absolvat cel puțin 6 clase gimnasiale și teologia sau 4 clase gimn. și pedagogie, și iertând împregiurările să se înfațozeze în vre o dumineacă ori sărbătoare în biserică, pentru așa arăta desteritatea în cântări și tipic.

Invențatoarea pe lângă lucrul de mâna va avea a provede învențămîntul și în o clasa de fetițe.

Din ședința comitetului parochial gr. or. din Sas-Sebeș, ținută în 24 Iunie 1884 st. v.

In conțelegeră cu oficiul protopresbiteral.

Ioan Tipeiu,
protopresbiter.

Nr. 264. [764] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului învențatoresc dela scoala populară gr. or. din Bucium Poieni, protopresbiteralul „Abrudului“ se deschide concurs până la 1 August a. c.

Emolumentele sunt:

Salariu anual de 300 fl. v. a. în rate lunare anticipative, quartir în edificiul scoalei și lemne, afară de acestea, o participă din venitele cantorale.

Doritorii de a ocupa acest post au de a documenta:

1. că sunt români de confesiune gr. or;

2. că au absolvat cel puțin gimnasiul inferior, cursul pedagogic, au atestat de calificătune învențatoresc precum și diploma din limba maghiară;

3. se recere ca să fie cântăreț bun, spre a fiinea strana în biserică și înainte de alegere cu 10 dile să se prezinte în fața locului.

Petitionile sunt de a se subșterne subscrisului, până la terminul mai susindicate.

Abrud în 29 Iunie, 1884.

Comitetul parochial gr. or. din Bucium-Poieni în conțelegeră cu

Ioan Gall,
ppresbiter. gr. or.

Nr. 338. [765] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea următoarelor posturi învențatoresci la scoalele elementare confesionale din protopresbiteralul Lupșei se scrie concurs cu terminul până la 10 August st. v. și anume:

1. Ofenbaia cu salariu anual de 200 fl. bani, o grădina de cuceruz sau 20 fl. și jumătate din venitul cantoral.

2. Lupșa cu 200 fl. v. a. din cassa alodială.

3. Bedeleu cu 150 fl. v. a. 4 hectolit. bucate și 45 kl. legumi.

4. Miclești, cu 200 fl. v. a. bani.

5. Sălciva de sus, cu 250 fl. v. a.

6. Valea barnei, cu 100 fl. 4 hectolitre bucate.

7. Mămăligani, cu 100 fl. 2 hectolitre bucate.
8. Valea Lupșei, cu 150 fl. v. a.
9. Muncel cu 100 fl. v. a.
10. Sărata cu 100 fl. v. a.
11. Brăesci, cu 100 fl. v. a.
12. Poșaga de jos, cu 120 fl. v. a.

13. Runc, cu 134 fl. v. a. 15 ferdele bucate și 30 kl. legumi.
14. Lunca, cu 100 fl. v. a. 8 ferdele bucate și 25 kl. legumi.

Afară de aceste la toate quartir liber și lemnele necesari pentru înăldit.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi vor așterne petitionile instruite în sensul „Normativului școlar din 1882“ și „stat. org.“ acestui oficiu până la terminul indicat.

Ofenbaia, în 30 Iunie 1884.
Oficiul protopresbiteral al Lupșei ca inspectorat districtual gr. ort. român de scoale.

Ioan Danciu,
ppresbiter.

Nr. 178. [763] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunilor învențatoresci la subsemnatatele comune eclesiastice, se scrie concurs cu terminul până la 6 August 1884.

1. Bedeciu cu salariu 300 fl. din venitul crășmăritului bisericei, 150 fl. și 150 fl. din repartiție; quartir liber și lemnele recerate pentru înălditarea casei.

Salarial se va solvi în patru rate anticipative.

2. Mănăsturul românesc cu salariu 200 fl. și anume: 174 fl. din repartiție și 26 fl. din naturale; quartir liber în scoală și 2 orgii lemne pentru înălditul casei de locuință.

3. Finciu 151 fl. 60 cr. și anume: din „Fundătuna Panoviciu“ 42 fl.; dela 46 fumuri 46 fl., venitul cantonal dela 11 fumuri à 1 fl. 60 cr. 17 fl. 60 cr., venitul dela un agru de 3 merțe 2 fl. didactru à 2 fl. dela fiecare scolar, minimul 44 fl. — quartir liber în edificiul scoalei și lemne pentru înăldit.

Salarial se va solvi în 4 rate anticipative.

Concurenții au să subșterne suplicele concursuale instruite conform prescriptelor la subscrizul, până la terminul indicat, și să se prezinta în comună, la care voiesc a concurge, spre a se cunoasce cu comitetul resp. și nodul parochial.

In conțelegeră cu comitetele parochiale.

Cluj, 2 Iuliu 1884.

V. Roșescu,
protopresbiter.

Nr. 209. [766] 1—3

CONCURS

Pentru intregirea următoarelor stațiuni învențatoresci la protopresbiteralul Deșulu se scrie concurs până la 10 August st. v.:

2. Chiuești salariu anual în bani 200 fl. v. a.

2. Bonțida salariu anual în bani 150 fl. v. a.

3. Ciubanca cu filia Ciubancuța, salariul în bani și naturale 133 fl. v. a.

Doritorii de a competa la una din susținute stațiuni au să subștere suplicele cu documentele de lipsă până la terminul susindicate la subscrisul oficiu protopresbiteral.

Oficiul ppresbiteral gr. or. al tractului Deșulu.

C. Giurgești la 24 lunie 1884.

In conțelegeră cu respectivele comite parochiali.

Constantin Bodea,
ad. ppresb.

Nr. 148.

[761] 2—3

Prolungire de concurs.

Concursul pentru vacanta parochială Vultori, protopresbiteral Abrudului, publicat în Nro 13 și următorii ai „Telegrafului român“ din a. c. se prolungește cu 30 zile dela datul primei publicări.

Abrud, 1 Iuliu 1884.

In conțelegeră cu comitetul parochial.

Ioan Gall,
protopresbiter.

Nr. 479.

[768] 1—3

Edict.

Nicolae Săcărea gr. or. din Tămăcel, carele din 1 Februarie 1881 a părăsit cu necredință pe legiuitora sa muiere Maria n. Totoroagă tot de acolo, fără a se săcăbuțează la locul de naștere și o zi dela datul de față să se infățozeze înaintea subsemnatului, căci la din contră procesul divorțial incamnat de muirea sa se va decide pe baza pribegiei lui.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Sibiului.

Sibiu, 4 Mai 1884.

Simeon Popescu,
ppresbiter.

Nr. 510.

[767] 1—3

Edict.

Ioana n. Ioan Stroilă gr. or. din Tămăcel, carea cu necredință a părăsit pe legiuitorul ei bărbat fără a se săcăbuțează la locul ubicației ei, prin aceasta se citează că în termin de 6 luni dela datul de față să se prezinte înaintea subsemnatului, căci la din contră procesul divorțial incamnat de bărbatul ei se va decide și în absență ei.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Sibiului.

Sibiu 15 Mai 1884.

Simeon Popescu,
ppresbiter.

Nr. 390.

[760] 2—3

EDICT.

Maria născută Langa gr. or. din Trapold, protopresbiteral Sighișoarei, Comitatul Târnavei-mari, carea a părăsit pe legiuitorul ei bărbat Niculae Ticușan gr. or. din Trapold aproape de patru ani fără a se săcăbuțează la locul ubicației ei, se citează prin aceasta că se prezinta în termin de un an și o zi dela prima publicare a acestui edict înaintea subsemnatului for matrimonial, căci la din contră procesul divorțial intentat asupra-i se va permuta și decide și în absență ei.

Scaunul protopresbiteral român ort. orient. al Sighișoarei ca for matrimonial de I instanță.

Sighișoara, 15 Iunie 1884.
Demetriu Moldovan,
adm. ppresbiteral.

MORBURI SECRETE

Le vindec pe baza experiențelor celor mai noiști scientifici, chiar și în casurile cele mai desperate, fără de cunoscere în ceea ce priveste morbi.

Preț 35 cr.

Dr. Bella,

membru la societăți scientifice etc.

6, Place de la Nation 6. — PARIS.

Persecuție din Italia,

de șociul cel mai fin,

culese proaspete de pe pom în toată dina cu . . . . . fl. 2.90
dtto Persecuție de pe insula Ionică Corfu cu . . . . . fl. 3.50
pentru o corfă de 5 kilo și fără porto, libere de vamă la 1759 4—12

N. Salvati — Triest.

Dela sfârșitul lui Iulie începând se astă și struguri frumoși și proaspeti cu 2 fl.

Esaminați și păstrați ce e bun.

Preparate în mii de feluri dovezite și probate prin documente dela autorități medcale și folosite cu bun succes de mulți privați:

Sucul de mustăchi al Drului Miller are un efect neașteptat la tuse, răgușă, durere de gât, la flegmă, la tuberculoză, pesto tot la toate atențile organelor de respirație. În borcan penită copii și oameni mari. Prețul pentru un borcan 50 cr.

Balsamul preservativ al Drului Miller contra convulsuilor. Acest balsam se recomandă pentru durerile și convulsunile de stomac, pentru catar de stomach, rupturi, diarée și umflătură; la colică succul este aproape momentan. Mai departe se recomandă după toate morburile, care au durat mai mult, pentru că promovează în mod esențial mistuirea. Acest excelent remediu să nu lipsească din nici o casă terenă. Prețul pentru 1/4 Flacon 1 fl. 50 cr., pentru 1/2 Flacon 80 cr.

Venus-Cream al Drului Miller neintrecut în efectul său la petele, co și vară pe piele, la înroșire, pesto tot la orice necurătare a feței. Succul și sigur după o întrebunțare regulată. Prețul unui borcan elegant de lemn 2 fl.

Cream-Vaseline auriu al Drului Miller, mediul cel mai excelent de a-zi face în scurt timp mână albe, delicate și moale. Si pentru colorarea feței închi și recomandat. În borcan de sticlă și 80 cr.

Balsamul Drului Miller pentru ochi de găină, un remedi foarte bun pentru ochi de găină, negoi, degeturi și ingroșeri de piele. Prețul unei sticlițe exprimă într-o cutie împreună cu espunerea modului de întrebunțare și un penel 60 cr.

În Sibiu se pot căuta numai la F. A. Reissenberger; în Arad la Tonnes & Comp.; în Buda-Pesta la L. Edesky; în București la F. Brus, farmacist; în Viena la Filip Neustein, farmacist; se mai poate căuta afară de aceea în toate farmaciile și bănciile mari mari din Ungaria și Transilvania, precum și la depositul central de expediție, J. de Miller, farmacist, Brașov. (Transilvania).

Infallibil.

Retrimitem banii primiți tuturor acelora, cari nu va avea efect

„Roborantium“

(mijloc de a cresce barba).

El lucră cu același efect la cădere părului, formarea petelor și la încărcunire.

După întrebunțare mai deasă garantă succul. Expediția în sticle de probă fl. 1 prin J. Grollich în Brunn.

„Roborantium“ s-a folosit cu succul cel mai strălucit la slăbiciunea memoriei și